

Dosarul nr. 3ra-666/22
2-17217943-01-3ra-05072022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. G. Ciobanu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, Gr. Dașchevici, Gh. Mîra)

ÎNCHEIERE

17 august 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iurie Bejenaru
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Lilia Burac, reprezentat de avocatul Victor Burac,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Lilia Burac împotriva Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurării egalității, Ministerului Justiției, Comisiei de concurs pentru suplinirea locurilor vacante de notar, Comisiei de licențiere a activității notariale cu privire la anularea actului administrativ individual, constatarea comiterii faptelor de discriminare, obligarea aplicării modalităților de eliminare a discriminării și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 8 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

constată:

La 14 decembrie 2017, avocatul Victor Burac, în interesele notarului Lilia Burac, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, Ministerului Justiției, Comisiei de concurs pentru suplinirea locurilor vacante de notar, Comisiei de licențiere a activității notariale privind anularea actului administrativ individual, constatarea comiterii faptelor de discriminare, obligarea aplicării modalităților de eliminare a discriminării și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată, s-a invocat că, la 25 septembrie 2017, notarul Lilia Burac a depus la Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității plângere, în ordinea prevăzută de art. 13 a Legii cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 22 mai 2012, prin care a solicitat constatarea comiterii de către Ministrul Justiției, Vladimir Cebotari, în raport cu ea a faptelor de discriminare, pe criteriu de activitate profesională prin obligarea pârâtului de a aplica cumulativ modalități de eliminare a discriminării, precum ar fi în accepțiunea reprezentantului,

medierea prin soluționarea amiabilă a conflictului apărut, inclusiv prin sancționarea comportamentului discriminatoriu cu dispunerea încasării din contul Ministerului Justiției a prejudiciului moral cauzat.

Prin decizia din 24 octombrie 2017 al Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, s-a declarat inadmisibilă plângerea depusă de reclamantă.

În opinia reclamantei, decizia contestată este neîntemeiată, pasibilă anulării din următoarele considerente.

A menționat că Ministerul Justiției a comis fapte de discriminare, anume discriminare negativă în raport cu notarii licențiați, inclusiv reclamanta, care au fost admiși la concursul pentru schimbarea teritoriului de activitate, inclusiv în mun. Chișinău, în condițiile în care la data depunerii dosarului de participare la concursul pentru schimbarea teritoriului de activitate erau expuse la acesta toate cele 56 de locuri vacante de notar, având în vedere că ordinele nr. 642 din 16 iunie 2016 și nr. 1062 din 23 noiembrie 2016 ale Ministerului Justiției, prin care a fost aprobată lista celor 56 de locuri declarate vacante de notar, la data depunerii dosarelor de participare (28 decembrie 2016), nu erau nici modificate și nici abrogate.

A subliniat că, ulterior datei depunerii dosarului de participare, prin aprobarea și aplicarea retroactivă a ordinelor nr. 1226 și 1227 din 30 decembrie 2016 ale Ministerului Justiției, la concursul pentru schimbarea teritoriului de activitate au fost expuse deja doar 31, și nu toate cele 56 locuri vacante de notar, fiind excluse de la expunerea la concurs toate cele 9 locuri vacante pe mun. Chișinău.

Prin urmare, reclamanta a opinat că, a fost admisă și o discriminare pozitivă în raport cu notarii stagiați, care au fost admiși la concursul pentru suplinirea locurilor vacante de notar, la concursul dat expunându-se 33 locuri vacante de notar, inclusiv 9 locuri declarate vacante pe mun. Chișinău.

A explicat că Comisia de concurs a comis fapte de discriminare, anume a admis o discriminare negativă în raport cu cei patru notari licențiați, care au depus dosarele de participare la concursul pentru schimbarea teritoriului de activitate în mun. Chișinău (anume notarii Angela Dragomir, Svetlana Sîmboteanu, Angela Gavrițuc, cât și reclamanta) și care au fost admiși spre participare la acest concurs conform hotărârii nr. 4 din 29 decembrie 2016 a Comisiei de licențiere a activității notariale prin neexaminarea și neevaluarea dosarelor de concurs a notarilor indicați, cât și restituirea dosarelor de concurs ale notarilor către Comisia de licențiere a activității notariale, fără examinarea și evaluarea acestor dosare.

Suplimentar a punctat că discriminarea pozitivă a fost admisă în raport cu ceilalți 9 notari licențiați, dintre care un notar (Irina Gulian) care a solicitat schimbul teritoriului de activitate în mun. Chișinău vizați în pct. 1 din procesul - verbal nr. 7 din 3,4 ianuarie 2017 și hotărârea nr. 1 din 4 ianuarie 2017 a Comisiei de concurs pentru suplinirea locurilor vacante de notar, prin examinarea și evaluarea dosarelor înaintate și admise spre participare la concursul pentru schimbarea teritoriului de activitate de către Comisia de concurs pentru suplinirea locurilor vacante de notar și prin aprobarea, în baza evaluării dosarelor și stabilirii mediei pentru fiecare din aceste 8 dosare de participare, a rezultatelor concursului pentru schimbarea teritoriului de activitate, cu declararea acestor opt candidați drept învingători ai concursului, fără a ține cont, examina și evalua

celelalte cinci dosare depuse de cei patru notari licențiați sus-menționați, inclusiv reclamanta.

Reclamanta a menționat că, prin neexaminarea de către Ministrul Justiției a contestației depuse de ea și neadoptarea unei decizii pe marginea contestației (de admitere sau respingere a contestației depuse), acesta a comis fapte de discriminare negative în raport cu Lilia Burac și pozitivă în raport cu alți contestatari notari sau notari stagieri ale căror contestații înaintate în situații similare, au fost examinate și admise de Ministrul Justiției, or, Ministrul Justiției a examinat și admis contestațiile depuse de 8 notari stagieri ale căror dosare de participare la concursul pentru suplinirea locurilor vacante de notar au fost respinse prin hotărârea nr. 1 din 12 decembrie 2016 a Comisiei de licențiere, depunând în numele acestor 8 notari stagieri cerere prealabilă la Comisia de licențiere, fiind examinată în ședința din 26 decembrie 2016 și prin hotărârea nr. 3 din 26 decembrie 2016, fiind admisă parțial cererea prealabilă înaintată de Ministrul Justiției în numele acestor 8 notari stagieri, dispunând admiterea cererii în privința a 3 notari stagieri, și respingerea cererii în privința a cinci notari stagieri.

Totodată, a susținut că, prin examinarea contestației depuse de ea și constatarea lipsei de competență de a lua careva decizii în raport cu contestația respectivă, Comisia de licențiere a activității notariale a comis fapte de discriminare, anume discriminare pozitivă în raport cu reclamanta și discriminare negativă în raport cu alți notari și notari stagieri, ale căror contestații depuse în condiții similare au fost examinate și admise nu de către Comisia de concurs, ci de Ministrul Justiției.

Reclamanta a indicat că, prin emiterea hotărârii nr. 1 din 31 ianuarie 2017 de aprobarea rezultatelor concursului pentru schimbarea teritoriului de activitate, fără a ține cont, examina și evalua dosarul depus de Lilia Burac, care a fost admis spre participare la concurs, Comisia de licențiere activității notariale a comis fapte de discriminare negativă în raport cu cei patru notari licențiați, care au depus dosarele de participare la concursul pentru schimbarea teritoriului de activitate în mun. Chișinău (notarii Angela Dragomir, Svetlana Sîmboteanu, Angela Gavriliuc, cât și reclamanta), și care au fost admiși spre participare la acest concurs conform hotărârii nr. 4 din 29 decembrie 2016 a Comisiei de licențiere a activității notariale, cât și o discriminare pozitivă în raport cu ceilalți nouă notari licențiați, dintre care un notar, Irina Gulian, care a solicitat schimbul teritoriului de activitate în mun. Chișinău, vizați în pct. 1 din procesul verbal nr. 7 din 3-4 ianuarie 2017 și hotărârea nr. 1 din 4 ianuarie 2017, prin aprobarea, în baza evaluării dosarelor și stabilirii mediei pentru fiecare din aceste 8 dosare de participare, a rezultatelor concursului pentru schimbarea teritoriului de activitate, cu declararea acestor opt candidați drept învingători ai concursului.

A mai susținut că, prin emiterea ordinelor nr. 112-117 din 24 februarie 2017 cu privire la schimbul teritoriului de activitate, fără a ține cont, examina și evalua dosarul depus de reclamantă, care a fost admis spre participare la concurs de către Ministerul Justiției au fost comise fapte de discriminare negativă în raport cu cei patru notari licențiați, care au depus dosarele de participare la concursul pentru schimbarea teritoriului de activitate în mun. Chișinău (anume notarii Dragomir Angela, Sîmboteanu Svetlana, Gavriliuc Angela cât și reclamanta) și care au fost admiși spre participare la acest concurs conform hotărârii nr. 4 din 29 decembrie 2016 a Comisiei de licențiere a activității notariale și o discriminare pozitivă în raport cu ceilalți 6 notari licențiați, menționați în pct. 2.19.5 a plângerii sus indicate.

În drept, reclamanta și-a întemeiat cererea de chemare în judecată pe următoarele prevederi legale, art. 12 alin. (2), art. 6, art. 141 alin. (2), art. 4, art. 28 alin. (5) din Legea 1453/2012; art. 2, art. 4 lit. a) și g), art. 5 lit. b), d), art. 13 alin. (2) ale Legii 121/2012, art. 18 par. 4 ale Legii privind actele legislative nr. 317-XV din 18 iulie 2003, art. 4 alin. (1) și (2), art. 8 alin. (1), (15), (16), art. 22, din Constituție, pct. 2-3, pct. 9-11, pct. 19-23, pct. 26, pct. 29-33 din Regulamentul privind condițiile de organizare a concursului pentru schimbarea teritoriului de activitate, aprobat prin ordinul nr. 1120 din 7 decembrie 2016 al Ministerului Justiției, pct. 20-22 din Regulamentul privind organizarea concursului pentru suplinirea locurilor vacante de notar, aprobat prin ordinul nr. 170 din 30 aprilie 2009 al Ministerului Justiției, art. 7 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, adoptată de către Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 10 decembrie 1948; art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, adoptată la Roma la 4 noiembrie 1950, art. 3, art. 7 alin. (1), (11) alin. (1), art. 12 alin. 1 lit. i) și m), art. 13 alin. 1 a) din Legea contenciosului administrativ.

Reclamanta a solicitat anularea deciziei din 24 octombrie 2017 a Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării, constatarea comiterii de către Ministerul Justiției și personal de către Vladimir Cebotari, Ministrul Justiției, în raport cu reclamanta a faptelor de discriminare, pe criteriu de activitate profesională, constatarea comiterii de către Comisia de concurs pentru suplinirea locurilor vacante de notar, în raport cu reclamanta a faptelor de discriminare, pe criteriu de activitate profesională, constatarea comiterii de către Comisia de licențieri a activității notariale, în raport cu reclamanta a faptelor de discriminare, pe criteriu de activitate profesională, obligarea pârâtului de a aplica cumulativ modalități de eliminare a discriminării propuse de reclamantă și încasarea de la pârât a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 5 martie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, s-a respins cererea de chemare în judecată ca neîntemeiată (vol. II, f.d. 82, 86-101).

La 16 martie 2021, notarul Lilia Burac a depus apel împotriva hotărârii din 5 martie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani (vol. II, f.d. 84-85, 121-134).

Prin decizia din 8 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel depusă de notarul Lilia Burac și s-a menținut hotărârea din 5 martie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani (vol. II, f.d. 176, 177-195).

La 8 februarie 2022, Lilia Burac, reprezentată de avocatul Victor Burac, a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 8 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău (vol. II, f.d. 197-198).

La 5 iulie 2022, prin oficiul poștal, în adresa intimaților a fost expediată copia recursului depus de Lilia Burac, reprezentat de avocatul Victor Burac, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

Până la examinarea admisibilității cererii de recurs, intimații nu și-au valorificat drepturile sale procedurale și nu au depus referință.

Examinând admisibilitatea recursului depus de către Lilia Burac, reprezentat de avocatul Victor Burac, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil.

În favoarea concluziei enunțate se rețin următoarele considerente.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Recursul se declară inadmisibil în special când motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2).

La rândul său, art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, reglementează expres că motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

În conformitate cu art. 97 din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Notificarea se face în cazurile prevăzute de lege sau prin dispoziția autorității publice. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

Totodată, în temeiul art. 109 din același cod, un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Prin prisma normelor enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că decizia motivată a instanței de apel a cărei casare a fost solicitată în prezentul recurs nemotivat a fost notificată recurentei la data de 18 mai 2022, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție/livrare anexat la materialele dosarului (vol. II, f.d. 201).

Coroborând normele legale precitate, se constată că începutul curgerii termenului de depunere a motivării recursului este ziua imediat următoare datei calendaristice notificării deciziei, adică ziua de 19 mai 2022, iar ultima zi fiind data de 17 iunie 2022 (zi de vineri).

Însă, distinct acestor circumstanțe, recurenta Lilia Burac, reprezentată de avocatul Victor Burac, nu și-a executat obligația procesuală pozitivă și nu a depus motivarea recursului la Curtea Supremă de Justiție.

Sub aspectul dat, completul specializat învederează că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură să facă vizibilă ilegalitatea hotărârii contestate.

În speță, însă, recurenta Lilia Burac, reprezentată de avocatul Victor Burac, nu s-a conformat prevederilor legale și a formulat o simplă cerere de recurs, fără a evidenția memoriul ilegalității și netemeinicii deciziei recurate, limitându-se la simpla manifestare a dezacordului față de soluția pronunțată de instanța inferioară.

Această circumstanță face imposibilă exercitarea controlului judiciar de către instanța investită cu soluționarea căii de atac. Or, în recurs nu este suficientă simpla expunere a dezacordului cu soluția instanței judecătorești, ci este necesară motivarea cu indicarea temeiurilor de ilegalitate pe care se întemeiază calea de atac, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat de instanța inferioară, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat un act judecătoresc neîntemeiat. Condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implică determinarea greșelilor anume

imputate instanței inferioare, cu expunerea argumentată a criticilor în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Împrejurările descrise supra evidențiază caracterul echivoc al recursului, deoarece recurenta Lilia Burac, reprezentată de avocatul Victor Burac, fiind interesată în soarta soluționării prezentului recurs, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja dreptul său de acces la instanță, prin depunerea unui recurs motivat, care să corespundă exigențelor impuse de legiuitor, în caz contrar intervenind uno ictu aplicarea, cu titlu de sancțiune procedurală, declararea recursului inadmisibil în temeiul articolului 246 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

La aspectul dat este imperios că certitudinea legală impusă regulilor procedurii în contencios administrativ, în calitate de condiție sine qua non a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurentului, cât și ale intimatului, instanța de contencios administrativ nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură, în vederea exonerării recurentului de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

În acest sens este relevantă și jurisprudența CtEDO, în care Înalta Curte a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (cauza Ponomaryov c. Ucrainei, 3236, hotărârea din 03 aprilie 2008).

Din considerentele expuse și având în vedere că Lilia Burac, reprezentată de avocatul Victor Burac, nu a depus motivarea recursului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul inadmisibil.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Lilia Burac, reprezentată de avocatul Victor Burac, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Iurie Bejenaru

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu